

BERG #15

15. narozeninová sezóna

SONGS OF WARS I HAVE SEEN

pondělí 9. listopadu 2015 ve 20h
Divadlo Archa

Petr Wajsar **Vápenná sinfonieta** pro komorní orchestr a vápenku

Marek Bureš – režie, Michael Gahut – kamera

Heiner Goebbels **Songs of Wars I have seen** (Písně o prožitých válkách)
Scénický koncert s texty Gertrudy Stein

Heiner Goebbels – koncept, režie, light design
Peter Vrábel – dirigent

Orchestr BERG

Adéla Štajnochrová, Jana Chytilová – housle, Jana Vavřínková – viola, Helena Matyášová – violoncello, Tadeáš Mesany – kontrabas, Jan Krejča – theorba, Zuzana Bandúrová – flétna, Jarmila Vávrová – hoboj, Irvin Venyš – klarinet a basklarinet, Denisa Beňovská – fagot, Tomáš Bürger – horna, Marie Pačesová – trubka, Jan Triebenekl – trombón, David Růžička, Anton Ždanovič – bicí, Edita Keglerová – klavír a cembalo, Stanislav Gallin – klavír a sampler, Hedvika Mousa Bacha – harfa

Petr Kaláb – zvuk, Vladimír Burian – světla

Partnerem představení je Divadlo Archa.

Skladatel, zpěvák a instrumentalista **Petr Wajsar** (*1978) patří mezi mladé české skladatele, s nimiž Orchestr BERG pravidelně spolupracuje. Pohybuje se s lehkostí v řadě hudebních žánrů, jeho hudbu charakterizuje především originální rytmická invence a bezprostřední, často až živelně působící výraz. Petr Wajsar studoval skladbu na Pražské konzervatoři u Milana Svobody (pop), na Konzervatoři Jaroslava Ježka u Stanislava Jelínka (jazz), na Akademii múzických umění v Praze u Václava Riedlbaucha pak klasickou kompozici. Je aktivním hudebníkem, založil a vede skupinu HI-FI, je členem vokálního sextetu Skety, s nímž zvítězil v mezinárodní soutěži Vokal Total 2014 v rakouském Grazu. Vytvořil hudbu k baletu *Maryša*, k muzikálu *Pornohvězdy* a nejnověji k divadelním hrám *Hamlet* (Švandovo divadlo, 2013) a *Ze života hmyzu* (Národní divadlo, 2014), s úspěchem se věnuje i tvorbě filmové hudby. V roce 2008 získal v soutěži NUBERG cenu veřejnosti za skladbu *Drum'n'BERG* (2007) a v roce 2013 obě hlavní ceny za melodram *8 vět na vějíře* na

slova Paula Claudela (2012). Wajсарovy skladby má v repertoáru Orchester Berg, Epoque Quartet, Agon Orchestra, Filharmonie Hradec Králové aj. Pro Orchester BERG Wajсар píše již od svých studií na HAMU, za zmínku stojí mimo jiné hudba k celovečernímu k němému filmu *Město bez Židů* (2014).

www.wajсар.cz

Hudebně obrazová fantazie **Vápenná sinfonieta** vznikla na základě společné objednávky Orchestru BERG a hudebního festivalu Pražské jaro. Inspiruje se svěbytnou poetikou industriálního prostředí: „Zvolili jsme vápenku Čertovy schody, která se romanticky zakusuje svým vápencovým lomem do Brdské vrchoviny,“ vysvětluje skladatel. „Továrna, která skrývá nezastavitelný kolotoč výroby, není příliš přívětivá k natáčení filmů, ale pod nánosy vápenného prachu jsme našli velkou inspiraci, obrazovou a především zvukovou a hudební.“ Zvuková složka představuje integrální součást díla: „Její unikátní narativní linie konceptuálně vychází z rytmu procesu výroby vápna a díky tomuto spojení vznikla skladba pro komorní orchestr a vápenku. Myslíme si, že ztvárnění reálného výrobního procesu, vedle zvukové a obrazové koláže, vnáší do hudby Vápenné sinfoniety nejen významný tektonický prvek, ale také pro nás důležitou připomínku, že produktů každodenní práce lidí, kteří se na jejich výrobě podílejí, je třeba si vážít a uvědomit si, že i věci denní spotřeby jsou vlastně malými zázraky...“

Autoři projektu Vápenná sinfonieta děkují za podporu Jaroslavu, Tamaře a Kateřině Burešovým, Václavu Hejdukovi / Panavision Praha, Zdenku Cardovi, Petru Kašparovi a Pavle Kovačkové.

Německý skladatel a divadelní režisér **Heiner Goebbels** (*1952) patří již delší dobu ke světově ceněným autorům hudebního divadla. Ačkoliv spolupracuje s těmi nejuznávanějšími hudebními tělesy, mezi něž patří Ensemble modern, Berlínská filharmonie nebo Ensemble intercontemporain, sám se označení skladatel systematicky brání – považuje se především za režiséra a divadelníka. Jeho tvorba se vzpírá kategoriím, v podtitulech nacházíme označení jako hudební divadlo, performativní instalace

apod. Původně vystudoval sociologii, jako mladý se angažoval mimo jiné v anarchistickém dechovém orchestru (Sogennantes Linksradikales Blasorchester), pracoval také v rozhlasu, kde si osvojil žánr umělecké zvukové kompozice tzv. hörspiel, později se věnoval mimo jiné různým podobám improvizace a hudebním formám na pomezí rocku, zvukových koláží a komponované hudby (Goebbels/Harth-Duo, art-rockové trio Cassiber). Od devadesátých let je těžištěm Goebbelsovy tvorby hudební divadlo. Jeho díla však nelze jednoduše zařadit do určitého žánru, protože v každém z nich hledá novou formu vyjádření. Většina jeho inscenací vzniká v úzké spolupráci s interprety, jimž je šita na míru. Goebbels si svá scénická díla také sám režíruje. V hudební složce pravidelně používá elektronickou zvukovou stopu, ať už v podobě nahrávek, které se spouštějí k akusticky znějícím nástrojům, nebo sampleru, tedy kláves, které spouštějí širokou škálu zvuků a nahrávek. Od roku 1999 působí jako profesor na Institutu aplikovaných divadelních studií při univerzitě v německém Giessenu, mezi lety 2012–2014 byl uměleckým ředitelem velkého a obsahem mimořádného festivalu Ruhrtriennale, v roce 2012 získal významnou Ibsenovu cenu. V letošním roce vydalo nakladatelství Routledge knihu s názvem *Estetika nepřítomného: texty o divadle (Aesthetics of Absence: Texts on Theatre)*, ve které Goebbels představuje některé své názory a východiska.

www.heinergoebbels.com

Orchester BERG uvádí díla Heiner Goebbelse pravidelně. Poprvé to bylo na koncertě v září 2007 v bývalé Čistírně odpadních vod v pražské Bubenci – šlo o čistě hudební dílo Industry

and Idleness inspirované rytinou Williama Hogartha z roku 1747. Následoval husarský kousek – Orchester BERG v roce 2009 ve spolupráci s režijním tandemem SKUTR představil proslulé Goebbelsovo hudební divadlo Černé na bílém (Schwarz auf Weiss), a to jako vůbec první na světě po Ensemblu modern, pro který toto dílo vzniklo. Podařilo se to i díky mimořádné podpoře samotného Goebbelse. Následovaly skladby Samplersuite (2010, klub Roxy), Red Run (2011, Centrum současného umění DOX) a La Jalousie (2014, budoucí stanice metra Petřiny).

Scénický koncert **Songs of Wars I have seen** (Písně prožitých válek) vznikl v roce 2007 na objednávku dvou londýnských orchestrů – London Sinfonietta a Orchestra of the Age of Enlightenment. Goebbelse inspirovala kniha válečných vzpomínek Wars I Have Seen (Války, které jsem zažila) americké spisovatelky a velké osobnosti francouzské umělecké scény Gertrude Stein (1874–1946). Úryvky textů tvoří základ multimediální kompozice, která je něčím mezi koncertem, divadlem a čtením knihy – v zastoupení Gertrude Stein předčítají samotné hudebnice. Kniha v češtině dosud nevyšla, texty speciálně pro toto představení přeložil Jiří Měsíc. A na závěr zajímavost k zamyšlení – Goebbels místy cituje scénickou hudbu k Shakespearově Bouři z roku 1667, jejímž autorem je Matthew Locke (1621–1677).

Orchester BERG je špičkové těleso, které již řadu let přináší svěží vítr na českou hudební scénu – uvádí inovativní a zároveň divácky atraktivní projekty kombinující současnou hudbu s tancem, filmem, divadlem, projekcemi apod. Vystupuje často mimo tradiční koncertní sály. Orchester BERG je jediným českým orchestrem, který pravidelně objednává a ve světových premiérách na svých akcích uvádí novinky českých skladatelů především mladé generace. Má tak na svém kontě již více než stovku světových premiér. V českých premiérách také představuje tvorbu těch nejvýznamnějších zahraničních skladatelů, mimo jiné i hudební divadlo Schwarz auf Weiss Heinerja Goebbelse, hudebně filmový kus Up-close Michela van der Aa, unikátní celovečerní kompozici In vain Georga Friedricha Haase nebo legendární dílo Györgye Ligetiho Poème symphonique pro 100 metronomů. Orchester BERG uvedl celou řadu vlastních originálních projektů, například ve spolupráci s tanečnicí 420PEOPLE, režisérkou Petrou Tejnorovou, choreografkou Mirkou Eliášovou nebo režisérským duem SKUTR. Spolupracuje také s nejvýznamnějšími českými organizacemi, mezi nimiž jsou například Národní divadlo, Židovské muzeum v Praze, Centrum současného umění DOX, festivaly Struny podzimu, Pražské jaro, Hudební fórum Hradec Králové ad. Věnuje se i edukativním projektům.

www.berg.cz

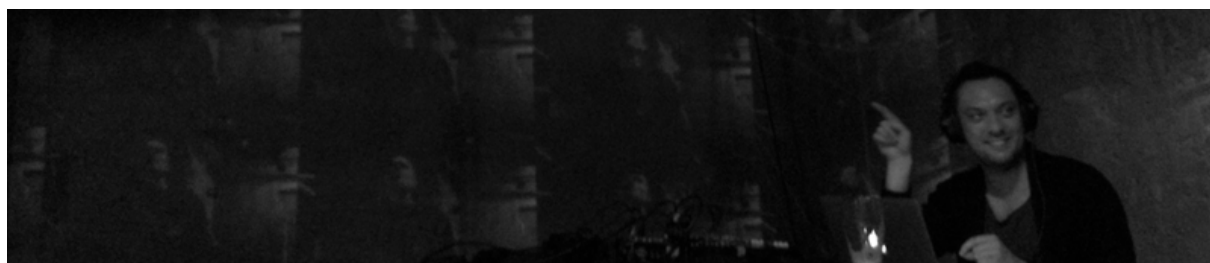
Peter Vrabel je slovenský dirigent, který žije a pracuje v Praze. V roce 1995 založil Orchester BERG a určil jeho hudební směřování – díky němu je dnes tento orchestr oceňován jako jedinečný interpret hudby 20. století a hudby soudobé. Spolupracuje se soudobou českou skladatelskou špičkou a vytváří inspirativní tvůrčí prostor pro vynikající umělce mladé generace. Je držitelem Ceny Gideona Kleina. Za svoji práci s Orchestrem BERG získal v roce 2010 od České hudební rady / UNESCO ocenění za zásluhy o kvalitu a šíření české hudby.

CO SE DĚJE V BERGU?

UTRPENÍ PANNY ORLEÁNSKÉ – PĚTKRÁT!

Celkem pětkrát uvedl Orchestr BERG letos na podzim hudebně filmovou lahůdku (ČSFD 86 %!) se sugestivní hudbou litevského minimalisty Broniuse Kutavičiuse. Utrpení Panny orleánské nabídly vedle 15. narozeninové sezóny také festivaly Lípa Musica, Nordic Spirit a Svatováclavský hudební festival. Většina představení–projekcí se uskutečnila v duchovních prostorách kostelů, které umocnily dojem z celého večera.

BERG GRATULOVAL V ROXY

Reprezentace Orchestru BERG vystoupila v rámci narozeninového festivalu BE23 v NoD/Roxy. Speciální interaktivní projekt představil tělo jako hudební nástroj – hudba ovlivňovala projekce, pohyb hudbu, diváci si nakonec hravé technologie mohli vyzkoušet sami. Orchestr BERG reprezentovali skladatelé Jakub Rataj a Jiří Lukeš, dirigent Peter Vrábek, vizuální složku měl na starosti Vladimír Burian.

SRDEČNĚ ZVEME NA ZÁVĚREČNÝ KONCERT NAŠÍ 15. NAROZENINOVÉ SEZÓNY!

KONEC#15

pondělí 7. prosince v 19.30, České muzeum hudby

Jana Vöröšová – nová skladba (světová premiéra)

Josef Třeštík – nová skladba (světová premiéra)

Gija Kančeli – Denní modlitby z cyklu Život bez Vánoc

Frances Sander (UK) & Dima Berzon (RU) – live tagtool drawing

Orchestr BERG & dirigent Peter Vrábek

Tato akce uzavře 15. narozeninovou sezónu, pro kterou Orchestr BERG symbolicky objednal patnáct nových skladeb.

FANDÍTE NÁM? STAŇTE SE ČLENY KLUBERGU!

**Chcete podpořit jedinečné projekty z oblasti nového umění?
Zajímá Vás, co se v BERGu chystá, a chcete u toho být jako první?
PŘIDEJTE SE!**

Patronkou KLUBERGU je paní Soňa Červená, herečka a zpěvačka.
Měsíční členský příspěvek: 123 Kč (jednotlivec) / 234 Kč (ve dvou)

ČLENOVÉ KLUBERGU VZKAZUJÍ

„Jste úžasní, jak se neustále zdokonalujete a vymýšlíte nové a nové nápady!!! Gratuluji, obdivuji a držím palce:-)!!!!“ Martina B.

„Držím palce do další činnosti, obdivuji koncepci a koncerty se mi moc líbí.“ Jana M.

DĚKUJEME VŠEM ZA PODPORU!

víc informací: www.kluberg.cz

Obrátit se můžete také na Evu Kesslovou – T: 604 205 937, E: kluberg@berg.cz

DĚKUJEME TĚM, KTEŘÍ NÁM POMÁHAJÍ!

DÁRCI: RNDr. Ondřej Jäger, RNDr. Jiří Kessler, Ing. Tibor Lopušán, Vlasta Plocková, Eva a Norman Ridenourovi

KLUBERG (klub dárců Orchestru BERG)

Petr Adler, manželé Bahbouhovi, Soňa Červená, Nevelina Dodovová, Václav Eis, RNDr. Václav Hušner, Lucie Chrápavá, Drahoslava Krnáčková, Rudolf Kryl, Jiří Kubíček (ve dvou), Rudolf Leška (ve dvou), Jana Macharáčková, Jiří Malíř, Jáchym Novotný, manželé Ridenourovi, Jana Spurná, Kateřina Svatoňová, Ing. Tomáš Svatoň, Petr Štěpánek (ve dvou), manželé Valchářovi, Zuzana Zuberová a jeden anonymní člen

ANDĚLÉ (dobrovolníci)

Věra Babišová, Radvan Bahbouh, Eva a Tonda Blomannovi, Jan Brázda, AK Anna Císařová & Peter Babiš, Martina Čápková, manželé Činčerovi, Valerij Durdil, Dominik Dvořák, Josef Dvořák, Pavel Dvořák, Rut Fialová, Jiří Hajdyla, Ondřej Holas, Aleš Janíček, Tomáš Jindříšek, Martina Kaňková, Jiří Kessler, Jitka Kloučková, Adam Kneblík, Šimon Kočí, Ivana Kolářová, Johana Kratochvílová, Drahoslava Krnáčková, Maja Madarová, Daniel Mikolášek, Alena Miltová, Pavel Moc, Ester Nemjová, Martin Pavala, Michal Pečeňa, Kateřina Plevová, Eva Ridenourová, Michael Romanovský, Majka Semotánová, Michaela a Howard Sidenberg, Petr Somol, Jonáš Starý, Lukáš Trnka, Pavel Trnka, Jan Trojan, Pavel Trojan Jr., Michaela Volfová, David Zábranský a Jan Zázvůrek...

PODPOŘILI

Ministerstvo kultury ČR, Magistrát hl. m. Prahy, Nadační fond Avast, Partnerství OSA

MEDIÁLNÍ PARTNEŘI

Český rozhlas, HISvoice, Literární noviny

Děkujeme kreativní agentuře Brainz.cz za vizuální styl a grafiku našich materiálů.

texty: Eva Kesslová

korektura: PhDr. Alena Miltová

fotografie: Johana Kratochvílová (Wajsar), Jakob Rendtorff (Goebbels), Ivan Korč (Utrpení Panny orleánské), Peter Vrábel (Roxy), Pavel Hejný (BERG), Karel Šuster (Vrábel)